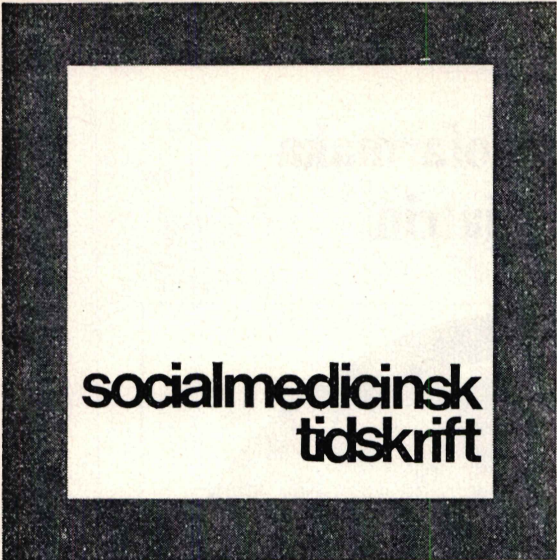

socialmedicinsk tidskrift

femtiofjärde årgången mars 1977 häfte 3

Industrivägen 13, Solna. Tfn 08/83 20 83

Postadress: Fack, 104 01 Stockholm 60

Postgiro 11 79-1

Allmän redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare

Axel Gisslén, biträdande redaktör

Brita Bahrton, redaktionssekreterare

Redaktionsutskott:

Erik Allander, professor i socialmedicin, Huddinge

Ragnar Berfenstam, professor i socialmedicin,
Uppsala

Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping

Arne Borg, bitr. socialdirektör, Stockholm

Olle Höök, professor i medicinsk rehabilitering,
Göteborg

Gunnar Inghe, professor em. i socialmedicin, Luleå

Bengt Lindegård, professor i socialmedicin,
Göteborg

Gunnar Lindgren, professor i socialmedicin, Lund

John Lovén, socialchef, Huddinge

Georg Svahn, socialdirektör, Stockholm

Bengt Söderberg, socialchef, Solna

Gösta Tibblin, professor i socialmedicin, Umeå

Willy Viklund, socialchef, Östersund

Patienter, experter, politiker och reumatikervård

Detta temanummer handlar om vården av reumatiska sjukdomar.

Det är en sjukdomsgrupp som kan definieras på olika sätt. Man möter den i en vid bemärkelse som samlingsbegrepp för olika tillstånd av värk i rörelse- och hållningsorganen, t ex förslitningstillstånd i rygg och leder, olika vanliga typer av värk i nacke och ländrygg med mer eller mindre okända orsaker. Men man möter också begreppet i en mer inskränkt bemärkelse som en beteckning på inflammatoriska ledsjukdomar av typen reumatoid artrit.

Oavsett vilken bemärkelse man använder är det ett utomordentligt stort och viktigt område, som erbjuder dagliga problem för de flesta sjuksköterskor och läkare, oavsett specialitet och verksamhetsområde, liksom för många socialarbetare. Många av dem, liksom många andra som läser dessa rader, möter också problemen från den andra infallsvinkeln, från patientens sida. Den del av den vuxna befolkningen som under ett år upplever symtom från rörelseorganen är mycket stor, 40 % av männen och 45 % av kvinnorna.

Vårt temanummer baseras på tre olika konferenser: ett expertsymposium och två mer brett upplagda konferenser med engagemang av olika intresserade parter. Sammanslaget har detta kommit att erbjuda en ganska unik heltäckning av ett vårdområde. Läsaren kommer att finna dialoger som korsar varandra i många riktningar. Det är synpunkter från och till politiker, centraladministratörer i socialstyrelsen, regionala administratörer ute i kommuner och landsting, läkare med olika specialiteter, representanter för patientföreningar och enskilda patienter.

Med litet uppmärksam läsning erbjuder sig funderingar och kommentarer som för en bra bit utöver reumatikervårdens problem.

Det finns många öppna frågor och åtskillig oenighet också om sådant som kommer igen inom andra delar av sjukvården. Tex: vad är specialistens ansvarsområde och vad hör icke-specialisten till? Om man nu har reumaspécialister, vad skall de egentligen syssla med — skall de vara en slags allmänna "värkdoktorer" eller skall de vara superspecialiserade och syssla bara med reumatoid artrit? Skall man ha särskilda reumakirurger eller kan deras eventuella uppgifter utföras av allmänortopedier?

Kanske särskilt intressant — när ett vårdområde nu är i behov av stark utveckling, skall man då prioritera forskningen på sjukvårdens bekostnad för att få fart på utvecklingen — eller skall man med hänsyn till sjukvårdens aktuella skriande behov snålköra forskningen och använda alla resurser för de närmast till hands liggande svårigheterna?

I diskussionen kring dessa frågor dominerar — trots bredden i uppläggnen — experternas inlägg; vad vore annat att vänta. Men det är ändå plats för många betydelsefulla patientsynpunkter, viktiga att taga del av inte minst på grund av de förväntningar och värderingar som där förs fram. Det är också genomgående mycket konstruktiva inlägg, fria från den dramatiska polarisering som ofta är massmedias bild av förhållandet patienter/patientförening kontra läkare.

Temanumret kan också betraktas som vår tidskrifts bidrag till Världsrheumatismåret 1977, initierat av Världshälsoorganisationen i avsikt att öka kunskaper om reumatiska sjukdomar, deras mänskliga sociala effekter och att förbättra reumatikervårdens kvalitet och göra den mer lättillgänglig.

Claes-Göran Westrin